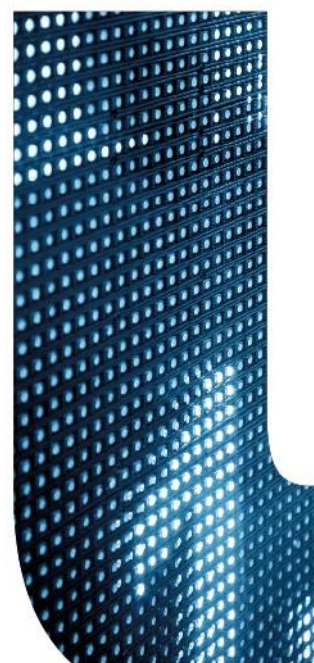

Grupa Kapitałowa
IPOPEMA Securities S.A.

Śródroczne skrótone skonsolidowane sprawozdanie finansowe

**za okres 9 miesięcy
zakończony 30 września 2017 roku**

Warszawa, dnia 16 listopada 2017 roku

Spis treści

Wybrane dane finansowe	3
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów	4
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	5
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	6
Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Dodatkowe noty objaśniające	9
1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.	9
2. Skład Grupy	10
3. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego ...	11
3.1. Oświadczenie o zgodności	11
3.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych	11
3.3. Założenie kontynuacji działalności	11
3.4. Porównywalność danych	11
4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości	11
5. Wybrane zasady rachunkowości	11
6. Zasady rachunkowości wprowadzone w okresie 9 miesięcy 2017 roku	15
7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie	15
8. Zmiany szacunków	16
9. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej	16
10. Zysk netto na akcję	17
11. Informacje dotyczące segmentów działalności	17
12. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – aktywa	21
13. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – kapitały	22
14. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne	23
15. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów	25
16. Podatek dochodowy	25
17. Świadczenia pracownicze – programy akcji pracowniczych	26
18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	26
19. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych	27
20. Wyłączenia spółek z konsolidacji	27
21. Sezonowość działalności	27
22. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe	27
23. Gwarancje	27
24. Leasing	28
25. Transakcje z jednostkami powiązаныmi	29
26. Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	29
27. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej	31
28. Istotne zdarzenia i czynniki w okresie pierwszych 9 miesięcy 2017 roku	31
29. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego	32

Wybrane dane finansowe

Wybrane dane finansowe	w tys. zł		w tys. EUR		w tys. zł		w tys. EUR	
	3 miesiące zakończone 30 września				9 miesięcy zakończonych 30 września			
	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.	2017 r.	2016 r.
Przychody z działalności podstawowej	23 091	20 579	5 401	4 736	68 957	59 089	16 235	13 525
Koszty działalności podstawowej	21 033	18 784	4 920	4 323	63 092	56 825	14 854	13 007
Zysk z działalności podstawowej	2 058	1 795	481	413	5 865	2 264	1 381	518
Zysk z działalności operacyjnej	1 310	1 887	306	434	5 352	2 443	1 260	559
Zysk brutto	1 339	1 144	313	263	3 911	1 826	921	418
Zysk netto z działalności kontynuowanej	883	931	207	214	2 826	1 403	665	321
Zysk netto	883	931	207	214	2 826	1 403	665	321
Zysk netto na jedną akcję zwykłą (średnia ważona) – w zł / EUR								
- zwykły	0,02	0,03	0,01	0,01	0,09	0,04	0,02	0,01
- rozwodniony	0,02	0,03	0,01	0,01	0,09	0,04	0,02	0,01
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	- 14 273	14 208	- 3 339	3 270	16 753	- 98 728	3 944	- 22 598
Razem przepływy pieniężne	- 12 253	9 338	- 2 866	2 149	10 037	- 107 977	2 363	- 24 715

Wybrane skonsolidowane dane finansowe	w tys. zł			w tys. EUR		
	30.09.2017	30.06.2017	31.12.2016	30.09.2017	30.06.2017	31.12.2016
Aktywa razem	453 060	357 250	340 349	105 140	84 526	76 932
Zobowiązania krótkoterminowe	360 796	263 541	246 505	83 729	62 354	55 720
Kapitały	84 771	83 995	83 635	19 673	19 873	18 905
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836	29 937 836
Wartość księgowa na jedną akcję (w zł / EUR)	2,83	2,81	2,79	0,66	0,66	0,63

Poszczególne pozycje wybranych danych finansowych przeliczone zostały na EUR przy zastosowaniu następujących kursów:

- Dla pozycji śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów oraz śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych:

Kurs średni, liczony jako średnia arytmetyczna kursów obowiązujących na ostatni dzień każdego miesiąca w danym okresie	1-9.2017	1-9.2016
EUR	4,2566	4,3688

- Dla pozycji śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej:

Kurs obowiązujący na dzień	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2016
EUR	4,3091	4,4240	4,3120

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z całkowitych dochodów

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku

	Nota	01.01.2017– 30.09.2017	01.07.2017– 30.09.2017	01.01.2016– 30.09.2016	01.07.2016– 30.09.2016
DZIAŁALNOŚĆ KONTYNUOWANA					
Przychody z działalności podstawowej, w tym:	15	68 957	23 091	59 089	20 579
Przychody z działalności maklerskiej		34 168	11 272	25 464	8 485
Przychody z obsługi funduszy inwestycyjnych oraz zarządzania aktywami		22 808	7 917	23 995	8 638
Przychody z usług doradczych		11 981	3 902	9 630	3 456
Koszty działalności podstawowej	15	63 092	21 033	56 825	18 784
Zysk (strata) z działalności podstawowej		5 865	2 058	2 264	1 795
Wynik z operacji instrumentami finansowymi przeznaczonymi do obrotu		344	- 148	- 101	- 41
Wynik z operacji instrumentami finansowymi utrzymywanymi do terminu zapadalności		-	-	-	-
Wynik z operacji instrumentami finansowymi dostępnymi do sprzedaży		561	519	201	121
Pozostałe przychody operacyjne		893	395	577	209
Pozostałe koszty operacyjne		2 311	1 514	498	197
Zysk (strata) z działalności operacyjnej		5 352	1 310	2 443	1 887
Przychody finansowe		583	166	642	- 309
Koszty finansowe		2 024	137	1 259	434
Zysk (strata) brutto		3 911	1 339	1 826	1 144
Podatek dochodowy	16	1 085	456	423	213
Zysk (strata) netto z działalności kontynuowanej		2 826	883	1 403	931
DZIAŁALNOŚĆ ZANIECHANA					
Zysk (strata) netto za okres		2 826	883	1 403	931
Przypisany:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		2 827	867	1 287	889
Do udziałów niekontrolujących		- 1	16	116	42
Zysk (strata) na akcję (w zł)		0,09	0,02	0,04	0,03
Rozwodniony zysk (strata) na akcję (w zł)		0,09	0,02	0,04	0,03
Zysk (strata) netto za okres		2 826	883	1 403	931
Inne całkowite dochody		106	- 254	77	130
Zyski i straty z tytułu przeszacowania składników aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży		131	- 314	95	160
Podatek dochodowy dotyczący składników innych całkowitych dochodów		- 25	60	- 18	- 30
Całkowity dochód za okres		2 932	629	1 480	1 061
Przypisany:					
Akcjonariuszom jednostki dominującej		2 933	613	1 364	1 019
Do udziałów niekontrolujących		- 1	16	116	42

Warszawa, dnia 16 listopada 2017 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Mirosław Borys
Wiceprezes Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej

na dzień 30 września 2017 roku

AKTYWA	Nota	30.09.2017	30.06.2017	31.12.2016	30.09.2016
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	12	57 236	64 399	42 714	40 702
Należności krótkoterminowe	12, 14	365 848	264 989	268 907	371 747
Aktywa z tytułu bieżącego podatku dochodowego		81	34	-	-
Rozliczenia międzyokresowe krótkoterminowe		1 305	1 191	1 092	991
Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu		7 381	2 712	126	2 450
Instrumenty finansowe utrzymywane do terminu zapadalności		-	-	-	-
Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży		13 864	15 852	16 432	16 401
Inwestycje w jednostkach współzależnych i stowarzyszonych		-	-	-	-
Należności długoterminowe		-	-	1 384	1 380
Udzielone pożyczki długoterminowe		53	25	54	88
Rzeczowe aktywa trwałe		3 581	3 875	4 781	5 216
Nieruchomości inwestycyjne		-	-	-	-
Wartości niematerialne		2 172	2 388	2 859	2 630
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego		1 402	1 609	1 756	1 565
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe		137	176	244	166
RAZEM AKTYWA		453 060	357 250	340 349	443 336

PASYWA	Nota	30.09.2017	30.06.2017	31.12.2016	30.09.2016
Zobowiązania krótkoterminowe	14	360 581	263 182	246 068	354 154
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		215	359	437	264
Pozostałe zobowiązania finansowe		-	-	-	-
Zobowiązania długoterminowe		377	408	487	520
Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego	16	110	136	49	10
Rozliczenia międzyokresowe	14	7 006	9 170	9 673	5 793
Razem zobowiązania		368 289	273 255	256 714	360 741
Kapitał podstawowy	13	2 994	2 994	2 994	2 994
Pozostałe kapitały		13 936	14 191	13 830	13 752
Zyski zatrzymane		64 330	63 315	62 401	62 225
Razem kapitały własne		81 260	80 500	79 225	78 971
Udziały niekontrolujące		3 511	3 495	4 410	3 624
Razem kapitały		84 771	83 995	83 635	82 595
RAZEM PASYWA		453 060	357 250	340 349	443 336

Warszawa, dnia 16 listopada 2017 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Miroslaw Borys
Wiceprezes Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku

PRZEPIŁYWY ŚRODKÓW PIENIĘŻNYCH	Nota	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017	01.01.2016 - 30.09.2016	01.07.2016 - 30.09.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej					
Zysk brutto		3 911	1 339	1 826	1 144
Korekty razem:	26	12 842	- 15 612	- 100 554	13 064
Amortyzacja		2 061	686	1 983	649
Zyski (straty) z tytułu różnic kursowych		38	- 63	258	364
Odsetki i dywidendy		810	236	885	275
Zysk (strata) z tytułu działalności inwestycyjnej		- 110	- 525	- 184	- 86
Zmiana stanu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu		- 7 256	- 4 670	- 1 236	- 1 170
Zmiana stanu instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży		-	-	-	- 18
Zmiana stanu należności		- 96 504	- 105 864	- 193 453	- 95 915
Zmiana stanu zobowiązań krótkoterminowych (z wyjątkiem pożyczek i kredytów)		115 870	95 990	95 424	110 217
Zmiana stanu rezerw i odpisów aktualizujących należności		1 474	1 370	134	23
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych		- 2 745	- 2 287	- 3 914	- 843
Podatek dochodowy zapłacony		- 695	- 405	- 476	- 437
Pozostałe korekty		- 101	- 80	25	5
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		16 753	- 14 273	- 98 728	14 208
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej					
Udzielenie pożyczek		- 48	- 48	- 263	- 60
Splata udzielonych pożyczek		127	24	397	293
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		- 715	- 255	- 983	- 778
Zbycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych		80	80	-	-
Wpływy z inst. fin. dost. do sprzedaży i utrzym. do upływu terminu zapadalności		13 543	5 818	7 946	-
Nabycie inst. fin. dost. do sprzedaży i utrzym. do upływu terminu zapadalności		- 15 230	- 5 000	- 12 387	7 118
Otrzymane odsetki		104	25	-	- 2 100
Pozostałe wpływy		10	3	190	120
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej		- 2 129	647	- 5 100	4 593
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej					
Zaciągnięcie kredytów i pożyczek		-	-	256	- 5 843
Wpływy z tytułu emisji dłużnych papierów wartościowych		5	-	2	-
Wykup dłużnych papierów wartościowych		- 5	- 2	- 6	- 1
Zapłacone odsetki		- 855	- 202	- 933	- 266
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej		- 898	- 898	- 3 293	- 3 293
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom mniejszościowym		- 900	-	-	-
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego		- 144	- 42	- 175	- 60
Splata kredytów i pożyczek		- 1 790	2 517	-	-
Środki pieniężne netto z działalności finansowej		- 4 587	1 373	- 4 149	- 9 463
Razem przepływy pieniężne		10 037	- 12 253	- 107 977	9 338

Zwiększenie (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów		9 999	- 12 190	- 108 222	8 983
Zmiana stanu środków pieniężnych z tytułu różnic kursowych od walut obcych		- 38	63	- 245	- 355
Środki pieniężne na początek okresu	26	42 185	64 475	148 802	31 487
Środki pieniężne na koniec okresu, w tym	26	52 222	52 222	40 825	40 825
- o ograniczonej możliwości dysponowania*		38 150	38 150	19 815	19 815

* Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania obejmują głównie środki pieniężne klientów w dyspozycji Spółki

Warszawa, dnia 16 listopada 2017 roku

_____
Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

_____
Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

_____
Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

_____
Miroslaw Borys
Wiceprezes Zarządu

_____
Danuta Ciosek
Główna księgowa

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym

za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku

	Przypadający na akcjonariuszy Spółki					Udziały niekontro- lujące	Kapitał własny ogółem
	Kapitał podstawowy	Pozostałe kapitały			Zyski zatrzymane		
		Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej	Kapitał z aktualizacji wyceny	Pozostałe kapitały			
Na dzień 1.01.2017r.	2 994	10 351	265	3 214	62 401	4 410	83 635
Zysk za okres	-	-	-	-	2 827	- 1	2 826
Inne całkowite dochody	-	-	106	-	-	-	106
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 898	- 900	- 1 798
Inne zwiększenia	-	-	-	-	-	2	2
Na dzień 30.09.2017r.	2 994	10 351	371	3 214	64 330	3 511	84 771
Na dzień 1.01.2016r.	2 994	10 351	110	3 214	64 231	3 508	84 408
Zysk za 2016 rok	-	-	-	-	1 463	902	2 365
Inne całkowite dochody	-	-	155	-	-	-	155
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 3 293	-	- 3 293
Na dzień 31.12.2016r.	2 994	10 351	265	3 214	62 401	4 410	83 635
Na dzień 1.01.2016r.	2 994	10 351	110	3 214	64 231	3 508	84 408
Zysk za okres	-	-	-	-	1 287	116	1 403
Inne całkowite dochody	-	-	77	-	-	-	77
Wypłata dywidendy	-	-	-	-	- 3 293	-	- 3 293
Na dzień 30.09.2016r.	2 994	10 351	187	3 214	62 225	3 624	82 595

Warszawa, dnia 16 listopada 2017 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Mirosław Borys
Wiceprezes Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa

Dodatkowe noty objaśniające

1. Informacje o Grupie Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A.

Grupę Kapitałową IPOPEMA Securities S.A. („Grupa”, „Grupa IPOPEMA”) tworzą podmioty, nad którymi IPOPEMA Securities S.A. („jednostka dominująca”, „Spółka”) sprawuje kontrolę.

Siedziba jednostki dominującej znajduje się w Warszawie, przy ulicy Próznej 9.

Akcje Spółki notowane są na rynku podstawowym Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie.

Na dzień 30 września 2017 roku Grupę IPOPEMA tworzy IPOPEMA Securities S.A. oraz spółki zależne zaprezentowane w pkt. 2 poniżej.

Głównym przedmiotem działalności Grupy IPOPEMA jest:

1. działalność maklerska,
2. doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania,
3. prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi,
4. zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych,
5. działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi,
6. działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki.

IPOPEMA Securities S.A. – podmiot dominujący

Jednostka dominująca (pod nazwą Dom Maklerski IPOPEMA S.A.) została zawiązana w dniu 2 marca 2005 roku na czas nieoznaczony.

Jednostka dominująca jest wpisana do rejestru przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego prowadzonego przez Sąd Rejonowy, XII Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego, pod numerem KRS 0000230737.

Jednostce dominującej nadano numer statystyczny REGON 140086881.

IPOPEMA Securities S.A. prowadzi działalność maklerską na podstawie stosownych zezwoleń Komisji Nadzoru Finansowego (d. Komisja Papierów Wartościowych i Giełd).

Zmiana nazwy Spółki na IPOPEMA Securities Spółka Akcyjna nastąpiła na podstawie uchwały nr 5 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy z dnia 10 sierpnia 2006 roku (poprzednia firma Spółki brzmiała: Dom Maklerski IPOPEMA S.A.).

W ramach działalności brokerskiej IPOPEMA Securities S.A. świadczy kompleksowe usługi pośrednictwa w obrocie papierami wartościowymi na rynku wtórnym. Partnerami Spółki są zarówno uznane instytucje finansowe o zasięgu międzynarodowym, większość najważniejszych krajowych inwestorów instytucjonalnych, w tym otwarte fundusze emerytalne, towarzystwa funduszy inwestycyjnych, firmy zarządzające aktywami oraz towarzystwa ubezpieczeniowe, jak i klienci indywidualni.

W ramach bankowości inwestycyjnej Spółka oferuje swoim klientom kompleksowe usługi w zakresie przygotowania i realizacji transakcji na rynku kapitałowym, zarówno z wykorzystaniem instrumentów udziałowych (akcje), dłużnych (obligacje korporacyjne), jak i hybrydowych (obligacje zamienne). W szczególności Spółka koncentruje się na obsłudze publicznych emisji papierów wartościowych (zwłaszcza akcji) – gdzie pełni rolę koordynatora, oferującego i doradcy finansowego – jak również obsłudze transakcji fuzji i przejęć oraz wykupów menedżerskich, a także doradztwie przy pozyskiwaniu finansowania na rynku niepublicznym (w tym od funduszy private equity oraz w transakcjach typu pre-IPO). Ponadto do końca 2016 roku Spółka świadczyła również usługi doradcze w zakresie restrukturyzacji finansowej przedsiębiorstw i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych, która to działalność w I kwartale roku 2017 przeniesiona została do odrębnej spółki – IPOPEMA Financial Advisory sp. z o.o. SK.

2. Skład Grupy

Podmiotem dominującym Grupy IPOPEMA jest IPOPEMA Securities S.A. Czas trwania jednostki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

W skład Grupy na dzień 30 września 2017 roku wchodziła IPOPEMA Securities S.A. oraz następujące spółki:

1) jednostki zależne objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę:

Nazwa jednostki	Zakres działalności	Metoda konsolidacji	Udział w kapitale zakładowym	Udział w prawach głosu
IPOPEMA Towarzystwo Funduszy Inwestycyjnych S.A.	<ul style="list-style-type: none"> - prowadzenie towarzystwa funduszy inwestycyjnych oraz tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi, - zarządzanie cudzym pakietem papierów wartościowych na zlecenie, - doradztwo w zakresie obrotu papierami wartościowymi, - pośrednictwo w zbywaniu i odkupywaniu jednostek uczestnictwa funduszy inwestycyjnych, - pełnienie funkcji przedstawiciela funduszy zagranicznych, - zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych 	pełna	100%	100%
IPOPEMA Business Consulting Sp. z o.o.	<ul style="list-style-type: none"> - pozostałe doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, - działalność związana z zarządzaniem urządzeniami informatycznymi, - działalność związana z doradztwem w zakresie informatyki, - działalność związana z oprogramowaniem, - sprzedaż hurtowa komputerów, urządzeń peryferyjnych i oprogramowania 	pełna	50,02%	50,02%
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa	<ul style="list-style-type: none"> - działalność doradcza dotycząca restrukturyzacji finansowej i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych 	pełna	n/d	

2) jednostki zależne nie objęte konsolidacją, nad którymi Spółka sprawuje kontrolę:

Nazwa jednostki	Zakres działalności	Metoda konsolidacji	Udział w kapitale zakładowym	Udział w prawach głosu
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.*	<ul style="list-style-type: none"> - wsparcie działalności IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. spółka komandytowa 	brak konsolidacji (nieistotność danych finansowych)	100%	100%
IPOPEMA Business Services Srl. **	<ul style="list-style-type: none"> - usługi wsparcia biurowo-biznesowego – spółka w likwidacji 	brak konsolidacji (nieistotność danych finansowych)	100%	100%

* W maju 2016 roku Spółka nabyła od IBC wszystkie udziały w IPOPEMA Outsourcing Sp. z o.o., w sierpniu 2016 roku nazwa spółki została zmieniona na IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. (IFA);

** W związku ze zmianą formuły prowadzenia działalności na rynkach zagranicznych w 2016 roku rozpoczął się proces likwidacji IBS Srl.;

IPOPEMA Business Services Srl oraz IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o. zostały wyłączone z konsolidacji z uwagi na nieistotność danych finansowych zgodnie z art. 58 ust. 1 Ustawy o rachunkowości.

3. Podstawa sporządzenia śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

3.1. Oświadczenie o zgodności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowym Standardem Rachunkowości 34 oraz MSSF mającymi zastosowanie do śródrocznej sprawozdawczości finansowej zatwierdzonymi przez Unię Europejską. Inne standardy, zmiany do obowiązujących standardów oraz interpretacje Komitetu ds. Interpretacji Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej ostatnio przyjęte lub oczekujące na przyjęcie nie mają związku z działalnością Grupy lub ich wpływ nie byłby istotny.

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy obejmuje okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2017 roku oraz zawiera dane porównawcze za okres 9 miesięcy zakończony dnia 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie obejmuje wszystkich informacji oraz ujawnień wymaganych w rocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym i należy je czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej IPOPEMA Securities S.A. za 2016 rok.

3.2. Waluta pomiaru i waluta sprawozdań finansowych

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą niniejszego śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski („zł”), a wszystkie wartości, o ile nie wskazano inaczej, podane są w tysiącach zł.

3.3. Założenie kontynuacji działalności

Niniejsze śródroczne skrócone skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej przez spółki Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości. Na dzień zatwierdzenia niniejszego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy objęte procesem konsolidacji.

3.4. Porównywalność danych

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku nie nastąpiły istotne zmiany prezentacji.

4. Zmiany stosowanych zasad rachunkowości

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 roku nie nastąpiły zmiany zasad rachunkowości w porównaniu do zasad zastosowanych w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za 2016 rok, opublikowanym w dniu 21 marca 2017 roku. Skonsolidowane sprawozdanie finansowe za rok 2016 zostało przygotowane zgodnie z MSSF przyjętymi przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości oraz interpretacjami wydanymi przez Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej.

5. Wybrane zasady rachunkowości

Instrumenty finansowe

Instrumentem finansowym jest każda umowa, która powoduje powstanie aktywa finansowego u jednej strony i zobowiązania finansowego lub instrumentu kapitałowego u drugiej strony.

Instrumenty finansowe Grupa klasyfikuje do następujących kategorii:

Aktywa finansowe

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym: instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu),
- pożyczki i należności,
- instrumenty finansowe utrzymywane do terminu wymagalności,
- instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży.

Zobowiązania finansowe

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy (w tym: instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu),
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

O klasyfikacji instrumentów finansowych Grupa decyduje w momencie ich początkowego ujęcia.

Instrumenty finansowe i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Składnik aktywów finansowych zalicza się do kategorii przeznaczonych do obrotu, jeżeli nabyty został w celu sprzedaży w krótkim terminie, jeżeli stanowi część portfela, który generuje krótkoterminowe zyski lub też jest instrumentem pochodnym o dodatniej wartości godziwej.

Grupa klasyfikuje aktywa finansowe/zobowiązania finansowe jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy jeśli spełniony został którykolwiek z poniższych warunków:

- aktywa/zobowiązania kwalifikowane są jako przeznaczone do obrotu, tj: są nabyte lub zaciągnięte głównie w celu sprzedaży lub odkupienia w bliskim terminie, są częścią portfela określonych instrumentów finansowych, którymi zarządza się łącznie, i dla których istnieje potwierdzenie aktualnego, faktycznego wzoru generowania krótkoterminowych zysków lub są instrumentami pochodnymi (z wyjątkiem instrumentów pochodnych wyznaczonych i będących efektywnymi instrumentami zabezpieczającymi),
- przy początkowym ujęciu aktywa/zobowiązania zostały wyznaczone przez jednostkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnątrz; lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Instrumenty finansowe i zobowiązania finansowe nabyte w wyniku transakcji dokonanych w obrocie regulowanym rozpoznawane są pod datą zawarcia transakcji w cenie nabycia, to jest w wartości godziwej poniesionych wydatków lub przekazanych w zamian innych składników majątkowych, zaś zobowiązania finansowe wprowadzane są do ksiąg na dzień zawarcia kontraktu w wartości godziwej uzyskanej kwoty lub wartości otrzymanych innych składników majątkowych.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu wyceniane są na każdy dzień sprawozdawczy a wszelkie zyski lub straty odnoszone są w przychody lub koszty z tytułu instrumentów finansowych przeznaczonych do obrotu.

Instrumenty finansowe przeznaczone do obrotu będące w posiadaniu przez Grupę to akcje notowane na giełdach papierów wartościowych w Warszawie i Budapeszcie. Dla potrzeb wyceny Grupa uwzględnia giełdowe kursy zamknięcia poszczególnych instrumentów ogłaszane przez Giełdę Papierów Wartościowych w Warszawie S.A. („GPW”) oraz Giełdę Papierów Wartościowych w Budapeszcie („BSE”) ostatniego dnia roboczego okresu sprawozdawczego.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności nie będące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się jako pożyczki i należności. Pożyczki i należności wycenia się po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne. Należności o krótkim terminie wymagalności, dla których nie określono stopy procentowej, wycenia się w kwocie wymaganej zapłaty, z zachowaniem zasady ostrożności. Do kategorii tej Grupa zalicza głównie należności handlowe oraz depozyty bankowe i inne środki pieniężne jak również pożyczki udzielone pracownikom i współpracownikom IPOPEMA Securities oraz spółce powiązanej.

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży są to instrumenty finansowe, inne niż instrumenty pochodne, wyznaczone jako „dostępne do sprzedaży” albo niezaliczone do żadnej z pozostałych kategorii.

Do aktywów dostępnych do sprzedaży Grupa zalicza głównie certyfikaty inwestycyjne, jednostki uczestnictwa w funduszach inwestycyjnych, obligacje korporacyjne oraz obligacje skarbowe nabyte w celu lokowania nadwyżek finansowych, o ile instrumenty te nie zostały zakwalifikowane do aktywów finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy z uwagi na zamiar krótkiego ich utrzymywania w Grupie. Do tej kategorii Grupa zalicza również udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji.

Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży zalicza się do aktywów trwałych, o ile nie istnieje zamiar zbycia inwestycji w ciągu 1 roku od końca okresu sprawozdawczego lub do aktywów obrotowych – w przeciwnym wypadku. Instrumenty finansowe dostępne do sprzedaży wyceniane są na koniec każdego okresu sprawozdawczego w wartości godziwej a zyski i straty (za wyjątkiem strat z tytułu utraty wartości) ujmowane są w innych całkowitych dochodach. W przypadku obligacji, zysk lub stratę odnoszoną na inne całkowite dochody stanowi różnica między ustaloną na dzień wyceny wartością godziwą aktywów, pomniejszoną o odsetki naliczone do tego dnia za pomocą stopy określonej w zawartej umowie i wartością tych aktywów w skorygowanej cenie nabycia.

Nabycie i sprzedaż instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży rozpoznawane jest na dzień dokonania transakcji. W momencie początkowego ujęcia są one wyceniane w wartości godziwej, obejmującej koszty transakcji.

Udziały w jednostkach zależnych niepodlegających konsolidacji wycenia się w koszcie nabycia z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. Certyfikaty inwestycyjne oraz jednostki uczestnictwa funduszy inwestycyjnych ujmowane są w wartości godziwej, ustalonej na podstawie wartości aktywów netto na certyfikat / jednostkę uczestnictwa ogłaszanej przez fundusz inwestycyjny w uzgodnieniu z depozytariuszem. Skutki wyceny odnoszone są na „inne całkowite dochody”.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wycenia się je w zamortyzowanym koszcie (koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego kosztu). Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Grupa usuwa zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Grupy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Należności

Należności krótkoterminowe

Należności krótkoterminowe obejmują ogół należności od klientów, należności od jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, należności od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji oraz całość lub część należności z innych tytułów niezaliczonych do aktywów finansowych, które stają się wymagalne w ciągu 12 miesięcy od końca okresu sprawozdawczego.

Należności ujmuje się początkowo w wartości nominalnej i wycenia na koniec okresu sprawozdawczego w kwocie wymagającej zapłaty. Wartość należności jest aktualizowana przy uwzględnieniu stopnia prawdopodobieństwa ich zapłaty poprzez dokonanie odpisu aktualizującego. Odpis z tytułu utraty wartości należności tworzy się, gdy istnieją obiektywne dowody na to, że nie będzie można otrzymać wszystkich należnych kwot wynikających z pierwotnych warunków umownych.

W szczególności dokonuje się odpisu aktualizującego należności w przypadku:

- przeterminowania od 6 miesięcy do 1 roku – odpis w wysokości 50% wysokości należności,
- przeterminowania powyżej 1 roku - odpis w wysokości 100% kwoty należności.

Oprócz tej generalnej zasady mogą być stosowane w Grupie odpisy indywidualne, gdy Grupa uznaje odzyskanie należności w pełnej wysokości za obarczone dużym ryzykiem. Odpisy indywidualne zostały zastosowane w przypadku należności handlowych.

Odpisy na należności są dokonywane w ciężar pozostałych kosztów operacyjnych. Koszty związane z odpisaniem należności w momencie potwierdzenia nieściągalności należności stanowią koszt uzyskania przychodu, w pozostałych przypadkach nie stanowią kosztu uzyskania przychodu. Odwrócenie odpisów aktualizujących wartość należności ujmuje się, jeżeli w kolejnych okresach utrata wartości uległa zmniejszeniu, a wzrost wartości należności może być przypisany do zdarzeń występujących po momencie ujęcia odpisu.

Odwroćenie odpisu ujmuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów jako pozostałe przychody operacyjne.

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich

Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił ze względu na obowiązujący tryb rozliczeń transakcji (T+2). W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz należności krótkoterminowe od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich (stron transakcji rynkowych)* oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, KDPW CCP (podmiot rozliczający transakcje) wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji rynkowych.

Należności długoterminowe

Należności długoterminowe to należności, których termin wymagalności przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

Utrata wartości

Na koniec każdego okresu sprawozdawczego Grupa ocenia, czy istnieją jakiegokolwiek przesłanki wskazujące na to, że mogła nastąpić utrata wartości któregoś ze składników aktywów. Dla wartości niematerialnych, które nie są jeszcze dostępne do użytkowania, Grupa przeprowadza test corocznie, niezależnie czy nastąpiły przesłanki utraty wartości, czy nie. Test na utratę wartości dla tych aktywów Grupa może wykonywać w dowolnym terminie w ciągu roku.

Grupa identyfikuje następujące przesłanki wskazujące na możliwość utraty wartości przez składnik aktywów:

- utrata wartości rynkowej danego składnika aktywów odnotowana w ciągu okresu jest znacznie większa od utraty, której można było się spodziewać w wyniku upływu czasu i zwykłego użytkowania,
- w ciągu okresu nastąpiły lub nastąpią w niedalekiej przyszłości znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany o charakterze technologicznym, rynkowym, gospodarczym lub prawnym w otoczeniu, w którym Grupa prowadzi działalność, lub też na rynkach, na które dany składnik aktywów jest przeznaczony,
- w ciągu okresu nastąpił wzrost rynkowych stóp procentowych lub innych rynkowych stóp zwrotu z inwestycji i prawdopodobne jest, że wzrost ten wpłynie na stopę dyskontową stosowaną do wyliczenia wartości użytkowej danego składnika aktywów i istotnie obniży wartość odzyskiwalną składnika aktywów,
- wartość bilansowa aktywów netto Grupy jest wyższa od wartości ich rynkowej kapitalizacji,
- dostępne są dowody na to, że nastąpiła utrata przydatności danego składnika aktywów lub jego fizyczne uszkodzenie,
- w ciągu okresu nastąpiły, lub też prawdopodobne jest, że w niedalekiej przyszłości nastąpią, znaczące i niekorzystne dla Grupy zmiany dotyczące zakresu lub sposobu, w jaki dany składnik aktywów jest aktualnie użytkowany lub, zgodnie z oczekiwaniami, będzie użytkowany,
- dostępne są dowody pochodzące ze sprawozdawczości wewnętrznej świadczące o tym, że ekonomiczne wyniki uzyskiwane przez dany składnik aktywów są, lub w przyszłości będą, gorsze od oczekiwanych.

Zobowiązania

Zobowiązania krótkoterminowe

Zobowiązania krótkoterminowe to zobowiązania, których termin wymagalności przypada w okresie krótszym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego. Zobowiązania wycenia się w kwocie wymagającej zapłaty.

Zobowiązania krótkoterminowe obejmują ogół zobowiązań wobec klientów, zobowiązań wobec jednostek powiązanych innych niż objęte konsolidacją, zobowiązań wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, zobowiązań wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych, zobowiązań wobec podmiotów prowadzących regulowane rynki papierów wartościowych oraz innych zobowiązań niezaklasyfikowanych jako zobowiązania długoterminowe, rozliczenia międzyokresowe ani rezerwy na zobowiązania.

Do zobowiązań krótkoterminowych zaliczane są również kredyty w rachunku bieżącym oraz zobowiązania z tytułu leasingu finansowego, których wycena opisana została w pkt. „Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie” powyżej.

Rozpoznanie zobowiązań krótkoterminowych z tytułu zawartych transakcji zaprezentowano w pkt. „Należności krótkoterminowe od klientów, należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich, zobowiązania krótkoterminowe wobec klientów oraz zobowiązania krótkoterminowe wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich” powyżej.

Zobowiązania długoterminowe

Zobowiązania długoterminowe to zobowiązania, których termin spłaty przypada w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, licząc od końca okresu sprawozdawczego.

6. Zasady rachunkowości wprowadzone w okresie 9 miesięcy 2017 roku

W okresie 9 miesięcy 2017 roku nie zaczęły obowiązywać nowe międzynarodowe standardy rachunkowości.

7. Nowe standardy i interpretacje, które zostały opublikowane, a nie weszły jeszcze w życie

Następujące standardy i interpretacje zostały wydane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości lub Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej, a nie weszły jeszcze w życie:

- Zmiany do MSR 12 Ujęcie podatku odroczonego z tytułu niezrealizowanych strat, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 19 stycznia 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie. Aktualnie Komisja Europejska jest w trakcie formalnej procedury zatwierdzenia zmiany standardu;
- Zmiany do MSR 7 Inicjatywa dotycząca ujawnień obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie. Zmiany do MSR 7 wprowadzają wymóg ujawnienia zmian w zobowiązaniach wynikających z działalności finansowej w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych, włączając w to zmiany zarówno będące przepływami pieniężnymi oraz zmianami niepieniężnymi. Aby spełnić wymóg standard nakazuje uzgodnienie sald otwarcia i sald zamknięcia poszczególnych zobowiązań przedstawionych w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, które kwalifikują się jako działalność finansowa w sprawozdaniu z przepływów pieniężnych. Aktualnie Komisja Europejska jest w trakcie formalnej procedury zatwierdzenia zmiany standardu;
- MSSF 9 Instrumenty Finansowe – opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 24 lipca 2014 r., stanowi ostateczną wersję standardu zastępując wcześniejsze publikowane wersje MSSF 9 i kończy projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości zastąpienia MSR 39 Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena. Nowy Standard odnosi się do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych i zobowiązań finansowych, metodologii utraty wartości oraz rachunkowości zabezpieczeń. MSSF 9 nie obejmuje rachunkowości zabezpieczeń portfela aktywów lub zobowiązań finansowych, co stanowi osobny projekt Rady Międzynarodowych Standardów Rachunkowości. Nowy standard obowiązuje dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie;
- MSSF 15 Przychody z tytułu umów z klientami - został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości w dniu 28 maja 2014 r. i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie. Zgodnie z nowym Standardem jednostki będą stosować pięciostopniowy model, aby określić moment ujęcia przychodów oraz ich wysokość. Model ten zakłada, że przychody powinny być ujęte wówczas, gdy (i w stopniu, w jakim) jednostka przekazuje klientowi kontrolę nad towarami lub usługami, oraz w kwocie, do jakiej jednostka oczekuje być uprawniona;
- Objasnienia do MSSF 15 Przychody z umów z klientami - objaśnienia dostarczają dodatkowych informacji i wyjaśnień dotyczących głównych założeń przyjętych w MSSF 15, m.in. na temat identyfikacji osobnych obowiązków, ustalenia czy jednostka pełni rolę pośrednika (agenta), czy też jest głównym dostawcą dóbr i usług (principal) oraz sposobu ewidencji przychodów z tytułu licencji. Oprócz

dotychczasowych objaśnień, wprowadzono także zwolnienia i uproszczenia dla jednostek stosujących nowy standard po raz pierwszy. Objaśnienia mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 stycznia 2018 r. lub po tej dacie;

- Zmiany do MSSF 2 Płatności na bazie akcji – zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 20 czerwca 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;
- Zmiany do MSSF 4 Zastosowanie MSSF 9 Instrumenty Finansowe wraz z MSSF 4 Umowy ubezpieczeniowe, zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 12 września 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się 1 stycznia 2018r. lub po tej dacie;
- Zmiany do MSR 40 Przeniesienie nieruchomości inwestycyjnych - zostały opublikowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 8 grudnia 2016 roku i obowiązują za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie;
- MSSF 16 Leasing - został opublikowany przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 13 stycznia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie. MSSF 16 wprowadza nowe zasady ujmowania leasingu
- Zmiany do różnych standardów „Poprawki do MSSF (cykl 2014-2016)” – dokonane zmiany w ramach procedury wprowadzania dorocznych poprawek do MSSF (MSSF 1, MSSF 12 oraz MSR 28) ukierunkowane głównie na rozwiązywanie niezgodności i uściślenie słownictwa (zmiany do MSSF 12 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2017 roku lub po tej dacie, a zmiany do MSSF 1 i MSR 28 obowiązują w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie)
- Interpretacja KIMSF 22 Transakcje w walucie obcej i zaliczki - została opublikowana przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości 8 grudnia 2016 roku i obowiązuje za okresy roczne rozpoczynające się z dniem 1 stycznia 2018 roku lub po tej dacie
- MSSF 17 Umowy ubezpieczeniowe - został opublikowany 18 maja 2017 roku i ma zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2021 roku lub później. Dozwolone jest jego wcześniejsze zastosowanie (pod warunkiem równoczesnego zastosowania MSSF 15 i MSSF 9). Standard zastępuje dotychczasowe regulacje dotyczące umów ubezpieczeniowych (MSSF 4)
- Zmiany w MSSF 10 i MSR 28: Sprzedaż lub wniesienie aktywów pomiędzy inwestorem a jego jednostką stowarzyszoną lub wspólnym przedsięwzięciem - zostały opublikowane 11 września 2014 roku i mają zastosowanie do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2016 roku lub później (termin wejścia w życie obecnie został odroczony bez wskazania daty początkowej). Zmiany doprecyzowują rachunkowość transakcji, w których jednostka dominująca traci kontrolę nad jednostką zależną, która nie stanowi „biznesu” zgodnie z definicją określoną w MSSF 3 „Połączenia jednostek”, w drodze sprzedaży wszystkich lub części udziałów w tej jednostce zależnej do jednostki stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanego metodą praw własności. Aktualnie Komisja Europejska postanowiła odroczyć formalną procedurę zatwierdzenia zmienionych standardów
- Interpretacja KIMSF 23 Niepewność w ujęciu podatku dochodowego - obowiązuje w odniesieniu do okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2019 roku lub po tej dacie.

Grupa zastosuje zmienione standardy w zakresie dokonanych zmian od 1 stycznia 2018 roku, chyba że przewidziano inny okres ich wejścia w życie. Zastosowanie zmienionych standardów nie będzie miało istotnego wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy w okresie ich początkowego zastosowania. Grupa postanowiła nie skorzystać z możliwości wcześniejszego zastosowania powyższych standardów, zmian do standardów i interpretacji.

8. Zmiany szacunków

W okresie 9 miesięcy 2017 roku nie dokonywano zmian szacunków za wyjątkiem rozliczeń międzyokresowych biernych, amortyzacji i odpisów na należności, o których mowa w nocie 14.

9. Przeliczanie pozycji wyrażonych w walucie obcej

Transakcje wyrażone w walutach innych niż polski złoty ujmuje się w księgach rachunkowych na dzień ich przeprowadzenia - odpowiednio po kursie:

- 1) faktycznie zastosowanym w tym dniu, wynikającym z charakteru operacji - w przypadku sprzedaży lub kupna walut oraz zapłaty należności lub zobowiązań,
- 2) średnim ogłoszonym dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski z dnia poprzedzającego ten dzień - w przypadku zapłaty należności lub zobowiązań, jeżeli nie jest zasadne zastosowanie kursu, o którym mowa w pkt 1, a także w przypadku pozostałych operacji.

Na koniec okresu sprawozdawczego aktywa i zobowiązania pieniężne wyrażone w walutach innych niż polski złoty przeliczane są na złote polskie przy zastosowaniu odpowiednio obowiązującego na koniec okresu sprawozdawczego średniego kursu ustalonego dla danej waluty przez Narodowy Bank Polski. Powstałe z przeliczenia różnice kursowe ujmowane są odpowiednio w pozycji przychodów (kosztów) finansowych.

Następujące kursy zostały przyjęte dla potrzeb wyceny bilansowej:

Waluta	30 września 2017	31 grudnia 2016	30 września 2016
USD	3,6519	4,1793	3,8558
EUR	4,3091	4,4240	4,3120
100 HUF	1,3846	1,4224	1,3947
RON	0,9368	0,9749	0,9675
GBP	4,8842	5,1445	4,9962
UAH	0,1373	0,1542	0,1488
CZK	0,1655	0,1637	0,1596
CHF	3,7619	4,1173	3,9802
TRY	1,0269	1,1867	1,2822
100 JPY	3,2439	3,5748	3,8171
NOK	0,4594	0,4868	0,4796
CAD	2,9383	3,0995	2,9290
SEK	0,4492	0,4619	0,4487
DKK	0,5790	0,5951	0,5786
AUD	2,8625	3,0180	2,9339

Źródło: NBP

10. Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto przypadającego jednostce dominującej za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Przy wyliczaniu zysku rozwodnionego średnia ważona liczba akcji w okresie korygowana jest o wszystkie potencjalnie rozwodniające akcje zwykłe. W przypadku Spółki są to akcje serii C, które mogą zostać wyemitowane w ramach kapitału warunkowego w związku z przyjętym w Spółce programem motywacyjnym, w zakresie w jakim został on wdrożony. Dotychczas do objęcia osobom uprawnionym – po spełnieniu określonych kryteriów – przeznaczonych zostało 1.880.952 akcji.

Z uwagi na brak akcji rozwodniających zysk podstawowy oraz zysk rozwodniony ukształtowały się na tym samym poziomie w okresach objętych niniejszym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym.

	01.01-30.09.2017	01.01-30.09.2016
Liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Średnia ważona liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Rozwodniona liczba akcji – w szt.	29 937 836	29 937 836
Zysk netto z dz. kontynuowanej za okres na akcję		
- zwykły	0,09	0,04
- rozwodniony	0,09	0,04

11. Informacje dotyczące segmentów działalności

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o świadczone usługi. Istnieją zatem następujące sprawozdawcze segmenty operacyjne:

1. Segment „Usługi maklerskie i pokrewne” obejmujący działalność (i) IPOPEMA Securities tj. działalność maklerską oraz bankowość inwestycyjną, koncentrującą się na obsłudze publicznych emisji papierów wartościowych (zwłaszcza akcji) – gdzie Spółka pełni rolę koordynatora, oferującego i doradcy finansowego – jak również na emisji instrumentów dłużnych, obsłudze transakcji fuzji i przejęć oraz wykupów menedżerskich i doradztwie przy pozyskiwaniu finansowania na rynku niepublicznym (w tym od funduszy private equity oraz w transakcjach typu pre-IPO) oraz (ii) IFA SK, tj. usługi doradcze w zakresie restrukturyzacji finansowej i pozyskania finansowania dla projektów infrastrukturalnych (w okresach poprzednich działalność ta prowadzona była w ramach IPOPEMA Securities w związku z czym, zgodnie

z wynikającą z przepisów klasyfikacją usług maklerskich, identyfikowana była jako dodatkowa działalność maklerska; pomimo przeniesienia tej działalności do IFA SK postanowiono utrzymać dotychczasową segmentację na potrzeby sprawozdania skonsolidowanego).

2. Segment „Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych” obejmujący działalność IPOPEMA TFI, tj. tworzenie i zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz zarządzanie portfelami maklerskich instrumentów finansowych.
3. Segment „Usługi doradcze” obejmujący działalność IPOPEMA Business Consulting, tj. głównie doradztwo w zakresie prowadzenia działalności gospodarczej i zarządzania, zarządzanie urządzeniami informatycznymi, doradztwo w zakresie informatyki, działalność związana z oprogramowaniem.

Informacje dotyczące segmentów działalności	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 roku			
	Działalność kontynuowana			Razem
	Usługi maklerskie i pokrewne	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz portfelami maklerskich inst. fin.	Usługi doradcze	
Przychody				
Przychody segmentu ogółem	34 483	22 808	12 032	69 323
Sprzedaż między segmentami	- 315	-	- 51	- 366
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	34 168	22 808	11 981	68 957
Koszty segmentu				
Koszty segmentu ogółem	- 30 654	- 21 296	- 11 538	- 63 488
Koszty segmentu – zakup między segmentami	-	-	-	-
Wyłączenia konsolidacyjne	363	33	-	396
Koszty segmentu – zakup od dostawców zewnętrznych	- 30 291	- 21 263	- 11 538	- 63 092
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	3 877	1 545	443	5 865
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	3 877	1 545	443	5 865
Przychody z tytułu odsetek	150	135	7	292
Koszty z tytułu odsetek	- 908	- 21	-	- 929
Pozostałe przychody / koszty finansowe netto	523	541	- 62	1 002
Pozostałe przychody / koszty operacyjne	- 1 654	207	60	- 1 387
Wyłączenia konsolidacyjne	- 932	-	-	- 932
Zysk przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	1 056	2 407	448	3 911
Podatek dochodowy	480	494	111	1 085
Wyłączenia konsolidacyjne	-	-	-	-
Podatek dochodowy ogółem	480	494	111	1 085
Zysk netto za okres	576	1 913	337	2 826
Aktywa i zobowiązania na 30.09.2017				
Aktywa segmentu	414 626	29 348	9 086	453 060
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-
Aktywa ogółem	414 626	29 348	9 086	453 060
Zobowiązania segmentu	357 189	2 445	1 649	361 283
Rozliczenia międzyokresowe bierne	3 973	3 003	30	7 006
Wynik segmentu	576	1 913	337	2 826
Kapitały własne (bez wyniku z bieżącej działalności)	52 002	22 801	3 630	78 433
Udziały niekontrolujące (bez wyniku z bieżącej działalności)	2	-	3 510	3 512
Pasywa ogółem	413 742	30 162	9 156	453 060

Informacje dotyczące segmentów działalności	Okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2016 roku			
	Działalność kontynuowana			Razem
	Usługi maklerskie i pokrewne	Zarządzanie funduszami inwestycyjnymi oraz portfelami maklerskich inst. fin.	Usługi doradcze	
Przychody				
Przychody segmentu ogółem	25 464	23 995	9 708	59 167
Sprzedaż między segmentami	-	-	- 78	- 78
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	25 464	23 995	9 630	59 089
Koszty segmentu				
Koszty segmentu ogółem	- 26 080	- 21 356	- 9 498	- 56 934
Koszty segmentu – zakup między segmentami	-	-	-	-
Wyłączenia konsolidacyjne	52	57	-	109
Koszty segmentu – zakup od dostawców zewnętrznych	- 26 028	- 21 299	- 9 498	- 56 825
Zysk (strata) segmentu z dz. podstawowej	- 564	2 696	132	2 264
Koszty nieprzypisane	-	-	-	-
Zysk z działalności kontynuowanej przed opodatkowaniem i kosztami finansowymi	- 564	2 696	132	2 264
Przychody z tytułu odsetek	186	66	13	265
Koszty z tytułu odsetek	- 1 047	- 24	-	- 1 071
Pozostałe przychody / koszty finansowe netto	1 592	150	17	1 759
Pozostałe przychody / koszty operacyjne	- 26	81	56	111
Wyłączenia konsolidacyjne	- 1 502	-	-	- 1 502
Zysk przed opodatkowaniem i udziałami niekontrolującymi	- 1 361	2 969	218	1 826
Podatek dochodowy	- 239	597	62	420
Wyłączenia konsolidacyjne	-	3	-	3
Podatek dochodowy ogółem	- 239	600	62	423
Zysk netto za okres	- 1 122	2 369	156	1 403
Aktywa i zobowiązania na 31.12.2016				
Aktywa segmentu	295 763	30 818	13 768	340 349
Aktywa nieprzypisane	-	-	-	-
Aktywa ogółem	295 763	30 818	13 768	340 349
Zobowiązania segmentu	239 300	3 510	4 231	247 041
Rozliczenia międzyokresowe bierne	3 875	5 066	732	9 673
Wynik segmentu	- 396	1 051	1 710	2 365
Kapitały własne (bez wyniku z bieżącej działalności)	53 175	21 764	2 823	77 762
Udziały niekontrolujące (bez wyniku z bieżącej działalności)	-	-	3 508	3 508
Pasywa ogółem	295 954	31 391	13 004	340 349

12. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – aktywa

Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne

Środki pieniężne i inne aktywa	30.09.2017	31.12.2016
Środki pieniężne i inne aktywa w Grupie Kapitałowej		
a) na rachunkach bankowych i w kasie	13 678	26 561
b) pozostałe	43 558	16 153
Razem	57 236	42 714
Środki pieniężne i inne aktywa:		
a) środki pieniężne i inne aktywa własne Grupy Kapitałowej	19 086	30 303
b) środki pieniężne i inne aktywa klientów zdeponowane na rachunkach pieniężnych w domu maklerskim oraz wpłacone na poczet nabycia papierów wartościowych w pierwszej ofercie publicznej lub obrocie pierwotnym,	38 150	12 411
c) środki pieniężne i inne aktywa przekazane z funduszu rozliczeniowego	-	-
Razem	57 236	42 714

Wolne środki pieniężne zgromadzone są na rachunkach bankowych i inwestowane w formie lokat terminowych oraz typu overnight. Lokaty krótkoterminowe dokonywane są na okresy od jednego dnia do kilku miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według zmiennych i stałych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych. Lokaty krótkoterminowe prezentowane są w pozycji: Pozostałe środki pieniężne. Natomiast lokaty powyżej 3 m-cy prezentowane są w pozycji: Inne aktywa pieniężne.

W pozycji pozostałe środki pieniężne wykazane zostały również środki pieniężne klientów zdeponowane na rachunku bankowym jednostki dominującej w kwocie 38.150 tys. zł na dzień 30 września 2017 roku oraz w kwocie 12.411 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 roku.

Należności

Należności krótkoterminowe	30.09.2017	31.12.2016
Od klientów / z tytułu dostaw i usług	142 523	135 569
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Warszawie	118 093	89 043
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Budapeszcie	11 340	21 049
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Pradze	2 419	2 674
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Nowym Jorku	1 765	7 065
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Londynie	78	116
- z tytułu zawartych transakcji na GPW we Frankfurcie	194	2 252
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Zurichu	83	-
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Madrycie	137	-
- pozostałe	8 414	13 370
Od jednostek powiązanych	19	13
Od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich *	166 334	73 232
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Warszawie *	137 847	40 067
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Budapeszcie	6 461	6 163
- z tytułu zawartych transakcji na giełdzie w Pradze	-	3 121
- z tytułu zawartych transakcji na giełdzie w Londynie	1 334	-
- z tytułu zawartych transakcji na giełdzie w Nowym Jorku	-	16 410
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Amsterdamie	-	6 270
- z tytułu zawartych transakcji na GPW w Paryżu	45	-
- z tytułu zawartych transakcji na GPW we Frankfurcie	39	-
- pozostałe	20 608	1 201
Od podmiotów prowadzących rynki regulowane i giełdy towarowe	-	-
Od Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	33 895	34 907
- z funduszu rozliczeniowego	33 684	34 694

- pozostałe	211	213
Od towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	4 530	2 761
Od emitentów papierów wartościowych lub wprowadzających	10	-
Z tytułu podatków, dotacji i ubezpieczeń społecznych	277	40
Pozostałe	18 260	22 385
Należności krótkoterminowe razem	365 848	268 907

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi należności krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają należności od KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji)

Należności i zobowiązania krótkoterminowe w przeważającej części powstają w związku z zawartymi transakcjami kupna i sprzedaży papierów wartościowych, których rozrachunek w izbach rozliczeniowych jeszcze nie nastąpił.

W przypadku transakcji kupna zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są zobowiązania wobec stron transakcji rynkowych (banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich – tzw. anonimowa strona transakcji) oraz należności od klientów, dla których transakcje kupna zrealizowano. W przypadku transakcji sprzedaży zawartych na giełdach papierów wartościowych, wykonanych na zlecenie klientów, których rachunki prowadzą banki depozytariusze, wykazywane są należności od stron transakcji rynkowych oraz zobowiązania wobec klientów, dla których transakcje sprzedaży zrealizowano.

Informacje na temat aktywów finansowych

W okresie 9 miesięcy 2017 roku oraz w okresie porównawczym nie nastąpiły zmiany metody ustalania wartości godziwej instrumentów finansowych ani zmiany klasyfikacji aktywów finansowych.

Odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów oraz odwrócenie takich odpisów

W okresie 9 miesięcy 2017 roku Grupa nie dokonywała odpisów ani nie odwracała wcześniej utworzonych odpisów aktualizujących z tytułu utraty wartości aktywów finansowych, rzeczowych aktywów trwałych, wartości niematerialnych i prawnych lub innych aktywów za wyjątkiem zmiany stanów odpisów na należności (nota 14).

Nabycie i sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

W okresie 9 miesięcy 2017 roku Grupa nabyła środki trwałe i wartości niematerialne o wartości 715 tys. zł wobec 983 tys. zł w okresie 9 miesięcy ubiegłego roku.

Istotne transakcje nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych

W okresie 9 miesięcy 2017 roku oraz w 2016 roku Grupa nie dokonała istotnych transakcji nabycia i sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych.

Istotne zobowiązanie z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych

Grupa nie posiada istotnych zobowiązań z tytułu dokonania zakupu rzeczowych aktywów trwałych.

13. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z sytuacji finansowej – kapitały

Kapitał podstawowy

Na dzień 30 września 2017 roku kapitał podstawowy Grupy wynosił 2.993.783,60 złotych i nie uległ zmianie w porównaniu do stanu na 31 grudnia 2016 roku.

Kapitał podstawowy dzieli się na 7.000.000 akcji zwykłych na okaziciela serii A, 21.571.410 akcji zwykłych na okaziciela serii B oraz 1.366.426 akcji zwykłych na okaziciela serii C.

14. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego sprawozdania z sytuacji finansowej – zobowiązania i rozliczenia międzyokresowe bierne

Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych biernych

	01.01.-30.09.2017	01.01.-30.09.2016	2016
Stan na początek okresu sprawozdawczego	9 673	9 714	9 714
Utworzone w ciągu okresu	9 695	6 523	14 156
Wykorzystane	12 020	10 437	13 858
Rozwiązane	342	7	339
Stan na koniec okresu sprawozdawczego	7 006	5 793	9 673

Odpisy na należności

W okresie 9 miesięcy 2017 roku stan odpisów na należności zwiększył się o 1.474 tys. zł (z czego w III kwartale 2017 roku o 1.370 tys. zł). W analogicznym okresie roku ubiegłego stan odpisów na należności zwiększył się o 134 tys. zł (w III kwartale 2016 roku stan wzrósł o 23 tys. zł).

Zobowiązania (krótkoterminowe)

Zobowiązania krótkoterminowe	30.09.2017	31.12.2016
Wobec klientów	177 095	93 748
Wobec jednostek powiązanych	1	-
Wobec banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich *	160 630	130 250
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie *	144 610	97 968
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Budapeszcie	11 352	20 191
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Pradze	2 415	2 670
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Nowym Jorku	1 762	7 055
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Londynie	78	116
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych we Frankfurcie	193	2 250
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Zurichu	83	-
- wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Madrycie	137	-
Wobec podmiotów prowadzących rynki regulowane i giełdy towarowe	539	602
- zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Warszawie	457	536
- zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Budapeszcie	29	16
- zobowiązania wobec Giełdy Papierów Wartościowych w Wiedniu	53	44
- wobec CME w Chicago	-	6
Wobec Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	4 432	2 044
Kredyty i pożyczki	12 995	14 784
- od jednostek powiązanych	-	-
- pozostałe	12 995	14 784
Dłużne papiery wartościowe	4	4
Z tytułu podatków, ceł, ubezpieczeń społecznych	889	1 406
Z tytułu wynagrodzeń	-	1
Wobec towarzystw funduszy inwestycyjnych i emerytalnych oraz funduszy inwestycyjnych i emerytalnych	600	1 704
Pozostałe	3 396	1 525
a) z tytułu wypłaty dywidendy	-	-
b) pozostałe	3 396	1 525
- zobowiązania finansowe (leasing)	142	242
- pozostałe zobowiązania	3 254	1 283
Zobowiązania krótkoterminowe razem	360 581	246 068

* Zgodnie z art. 45h znowelizowanej ustawy o obrocie instrumentami finansowymi, pozycje bilansu: zobowiązania krótkoterminowe od banków prowadzących działalność maklerską, innych domów maklerskich i towarowych domów maklerskich z tytułu zawartych transakcji, w odniesieniu do transakcji zawartych na GPW, zawierają zobowiązania wobec KDPW CCP (podmiotu rozliczającego transakcje, który wstąpił w prawa i obowiązki stron transakcji).

Zobowiązania za wyjątkiem kredytów są nieoprocentowane.

Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	30.09.2017	31.12.2016
Kredyt bankowy	12 995	14 784
- kwota kredytu pozostała do spłaty	12 995	14 784
Zobowiązania krótkoterminowe z tytułu kredytów i pożyczek	12 995	14 784

Na dzień 30 września 2017 roku Spółka posiadała 12.995 tys. zł zobowiązań z tytułu kredytów związanych z prowadzoną działalnością brokerską (wobec 14.784 tys. zł na dzień 31 grudnia 2016 roku), wynikających z:

- zawartych w dniu 22 lipca 2009 r. z Alior Bankiem S.A. dwóch umów o kredyt obrotowy w rachunku bieżącym (linie kredytowe). Kredyty te służą regulowaniu zobowiązań wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych w związku z prowadzoną działalnością brokerską i są corocznie odnawiane – aktualny okres ich obowiązywania upływa 14 września 2018 roku:
  - Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 10 mln zł. Celem umowy jest finansowanie płatności zobowiązań Spółki wobec Krajowego Depozytu Papierów Wartościowych związanych z rozliczeniem transakcji zawieranych na rynku regulowanym w ramach prowadzonej działalności maklerskiej. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi w banku oraz kaucja (w formie lokaty terminowej) w wysokości 4 mln zł, jako zabezpieczenie wspólne z kredytem opisanym w punkcie ii.
  - Umowa o kredyt odnawialny (linia kredytowa) w maksymalnej wysokości 30 mln zł, której celem jest finansowanie zobowiązań Spółki wynikających z członkostwa w Funduszu Gwarantowania Rozliczeń Transakcji Giełdowych prowadzonym przez Krajowy Depozyt Papierów Wartościowych. Zabezpieczeniem kredytu jest weksel własny in blanco wraz z deklaracją wekslową, pełnomocnictwo do dysponowania rachunkami bankowymi w banku. Zgodnie z informacją zamieszczoną w pkt i powyżej, wspólnym zabezpieczeniem obu kredytów jest również kaucja w wysokości 4 mln zł.
- przyznanego przez Raiffeisen Bank Zrt limitu kredytowego w rachunku bieżącym w wysokości 409 mln HUF służącego rozliczeniu transakcji giełdowych na giełdzie w Budapeszcie w związku z prowadzoną tam działalnością brokerską - okres obowiązywania przyznanego limitu upływa 14 marca 2018 roku. Zabezpieczeniem kredytu jest kaucja w wysokości 409 mln HUF.

Obligacje

W okresie 9 miesięcy 2017 roku Spółki z Grupy dokonały emisji 26 obligacji imiennych o łącznej wartości nominalnej 5,2 tys. zł, których zapadalność (w zależności od serii) przypada na lata 2017-2020. W okresie 9 miesięcy 2016 roku Spółki z Grupy dokonały emisji 10 obligacji imiennych o łącznej wartości nominalnej 2 tys. zł, których zapadalność (w zależności od serii) przypada na lata 2016-2019. Łączna wartość zobowiązań Grupy z tytułu wykupu ww. obligacji nie przekroczy ich wartości nominalnej i jest nieznaczająca dla Grupy. Ich emisja związana jest natomiast z realizowanym programem zmiennych składników wynagrodzeń w celu wzmocnienia systemu zarządzania ryzykiem.

Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania wykupione zostały obligacje na łączną kwotę 6,4 tys. zł (z czego w III kwartale 2017 roku wykupione zostały obligacje na łączną kwotę 1,9 tys. zł) wobec 6,4 tys. zł w okresie 9 miesięcy 2016 roku.

Informacja o niespłaceniu kredytu lub pożyczki lub naruszeniu istotnych postanowień umowy kredytu lub pożyczki, w odniesieniu do których nie podjęto żadnych działań naprawczych do końca okresu sprawozdawczego

Nie wystąpiły.

15. Informacje objaśniające do śródrocznego skróconego skonsolidowanego sprawozdania z całkowitych dochodów

Przychody z działalności podstawowej

Przychody z działalności podstawowej	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017	01.01.2016 - 30.09.2016	01.07.2016 - 30.09.2016
Przychody z tytułu obrotu papierami wartościowymi	17 948	5 859	16 185	5 680
Przychody z tytułu usług bankowości inwestycyjnej	14 948	5 358	9 101	2 733
Przychody z tytułu obsługi funduszy inwestycyjnych oraz zarządzania aktywami klientów	22 808	7 917	23 995	8 638
Przychody z tytułu usług doradczych	11 981	3 902	9 630	3 456
Pozostałe przychody z działalności podstawowej	1 272	55	178	72
Przychody z działalności podstawowej razem	68 957	23 091	59 089	20 579

Koszty działalności

Koszty działalności podstawowej	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017	01.01.2016 - 30.09.2016	01.07.2016 - 30.09.2016
Oplaty na rzecz rynków regulowanych, giełd towarowych oraz na rzecz Krajowego Depozytu i giełdowych izb rozrachunkowych	5 994	1 974	4 751	1 590
Oplaty na rzecz izby gospodarczej	30	10	-	-
Wynagrodzenia	27 465	9 558	25 446	8 368
Ubezpieczenia społeczne i inne świadczenia	2 434	568	2 324	515
Świadczenia na rzecz pracowników	519	140	548	245
Zużycie materiałów i energii	327	103	438	136
Koszty utrzymania i wynajmu budynków	2 391	800	2 312	788
Amortyzacja	2 061	686	1 983	649
Podatki i inne opłaty o charakterze publicznoprawnym	1 562	670	1 908	1 140
Pozostałe, w tym:	20 309	6 524	17 115	5 353
- koszty związane z zarządzaniem i dystrybucją funduszy	7 296	2 763	6 909	2 162
- koszty transakcyjne inne niż koszty rozliczenia transakcji przez izby rozliczeniowe i giełdy papierów wartościowych	4 268	865	1 734	554
- serwisy informacyjne i usługi teleinformatyczne	2 737	910	2 680	828
- marketing, reprezentacja i reklama	520	228	632	192
- zakup oprogramowania (do refaktury)	272	-	1 354	480
- inne usługi obce	5 216	1 758	3 806	1 137
Razem koszty działalności podstawowej	63 092	21 033	56 825	18 784

16. Podatek dochodowy

Główne składniki obciążenia podatkowego w śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z całkowitych dochodów przedstawiają się następująco:

	01.01.2017 - 30.09.2017	01.07.2017 - 30.09.2017	01.01.2016 - 30.09.2016	01.07.2016 - 30.09.2016
Zysk brutto przed opodatkowaniem	3 911	1 339	1 826	1 144
Podatek wyliczony według stawki 19%	743	254	347	217
Przychody/koszty podatkowe niebilansowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - suma korekt konsolidacyjnych	901	-	1 467	-
Straty podatkowe, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego - pozostałe	300	- 20	-	-
Straty podatkowe z lat ubiegłych, z tytułu których nie rozpoznano aktywa z tytułu odroczonego podatku	-	-	-	-

dochodowego				
Wykorzystanie uprzednio nierozliczonych strat podatkowych	-	-	-	-
Koszty trwale nie stanowiące kosztów uzyskania przychodu	1 925	2 318	536	82
Ujemne/dodatnie różnice przejściowe, od których nie rozpoznano aktywa/rezerw z tytułu odroczonego podatku	-	-	- 70	-
Przychody nie będące podstawą do opodatkowania	- 1 325	- 1 234	- 1 533	- 105
Podstawa naliczenia podatku dochodowego bieżącego i odroczonego	5 712	2 403	2 226	1 121
Obniżenia, zwolnienia	-	-	-	-
Obciążenie wyniku finansowego z tytułu podatku dochodowego	1 085	456	423	213

Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe spółek z Grupy mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

Informacja o podatku odroczonym

Zobowiązania z tytułu odroczonego podatku dochodowego zwiększyły się o 61 tys. zł w okresie 9 miesięcy 2017 roku (w tym w III kwartale 2017 roku zmniejszyły się o 26 tys. zł), a w okresie porównawczym, tj. w okresie 9 miesięcy 2016 roku, zmniejszyły się o 123 tys. zł (w tym w III kwartale 2016 roku zmniejszyły się o 171 tys. zł). Aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego zmniejszyło się o 354 tys. zł w okresie 9 miesięcy 2017 roku, z czego w III kwartale 2017 roku zmniejszyło się o 207 tys. zł), a w okresie porównawczym, tj. w okresie 9 miesięcy 2016 roku, wzrosło o 86 tys. zł, z czego w III kwartale 2016 roku wzrosło o 32 tys. zł.

17. Świadczenia pracownicze – programy akcji pracowniczych

W okresie 9 miesięcy 2017 roku ani w okresie porównawczym nie były obejmowane akcje Spółki w ramach uchwalonego programu motywacyjnego.

Koszty programów motywacyjnych powiększają koszty wynagrodzeń. Niemniej jednak zarówno w okresie 9 miesięcy 2017 roku, jak i w roku 2016 koszt nie występował.

18. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

W dniu 9 maja 2017 roku Zwyczajne Zgromadzenie Wspólników IBC podjęło decyzję o wypłacie dywidendy za rok 2016 w kwocie 1,8 mln zł, co w przeliczeniu na jeden udział wynosi 899,55 zł. Do dnia publikacji niniejszego sprawozdania finansowego dywidenda została w całości wypłacona.

W dniu 27 czerwca 2017 roku Zwyczajne Walne Zgromadzenie Spółki podjęło decyzję o przeznaczeniu całego zysku za 2016 rok w wysokości 1.046 tys. zł na wypłatę dywidendy. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,03 zł. Dniem ustalenia praw do dywidendy był 7 lipca 2017 roku (dzień dywidendy), a dniem jej wypłaty 18 lipca 2017 roku. W tej dacie dywidenda została wypłacona w łącznej kwocie 898 tys. zł. Różnica między wartością wypłaconej dywidendy a kwotą 1 mln zł uchwaloną przez Zwyczajne Walne Zgromadzenie jest wynikiem zaokrągleń w wysokości dywidendy na 1 akcję i zgodnie z ww. uchwałą Zwyczajnego Walnego Zgromadzenia zasilila kapitał zapasowy Spółki.

W dniu 29 czerwca 2016 roku Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy Spółki podjęło decyzję o wypłacie dywidendy w kwocie 3,5 mln zł. Na wypłatę dywidendy przeznaczony został zysk za 2015 rok w wysokości 3.493 tys. zł. Kwota dywidendy przypadająca na jedną akcję wyniosła 0,11 zł. Dniem ustalenia praw do dywidendy był 8 lipca 2016 roku (dzień dywidendy), a dniem jej wypłaty 27 lipca 2016 roku. W tej dacie dywidenda została wypłacona w łącznej kwocie 3.293 tys. zł. Różnica między wartością wypłaconej dywidendy a kwotą 3,5 mln zł uchwaloną

przez Walne Zgromadzenie Akcjonariuszy jest wynikiem zaokrągleń w wysokości dywidendy na 1 akcję i zgodnie z ww. uchwałą Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy zasilila kapitał zapasowy Spółki.

Walne Zgromadzenie IPOPEMA TFI S.A. w dniu 29 kwietnia 2016 r. podjęło decyzję o wypłacie dywidendy za rok 2015 w łącznej kwocie 1.470 tys. zł, co w przeliczeniu na jedną akcję wynosi ok. 0,42 zł. W odniesieniu do roku 2016 dywidenda nie była wypłacana i cały zysk pozostawiony został w spółce.

19. Emisje, wykup i spłaty dłużnych i kapitałowych papierów wartościowych

Zarówno w okresie 9 miesięcy 2017 roku jak i w całym 2016 roku spółki z Grupy nie emitowały udziałowych ani kapitałowych papierów wartościowych.

W ww. okresach do daty sporządzenia niniejszego śródrocznego skróconego sprawozdania finansowego spółki z Grupy dokonywały natomiast emisji obligacji, o czym informacje zamieszczone zostały w nocie 14.

20. Wyłączenia spółek z konsolidacji

W skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym, w oparciu o MSR 8 pkt 8, który zezwala na odstąpienie od zasad zawartych w MSSF w sytuacji, gdy skutek odstąpienia od ich zastosowania nie jest istotny, nie objęto konsolidacją IPOPEMA Business Services Srl oraz IFA.

dane w tys. zł	IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	IPOPEMA Business Services Srl. (w likwidacji)
Suma bilansowa na 30.09.2017	3	53
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-	0,01
Przychody za okres 1.01. - 30.09.2017	10	-
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-	-
Aktywa netto na 30.09.2017	- 5	37
Wynik finansowy za okres 1.01. - 30.09.2017	- 1	- 1

dane w tys. zł	IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	IPOPEMA Business Services Srl.
Suma bilansowa na 31.12.2016	2	55
Udział procentowy w sumie bilansowej jednostki dominującej (w %)	-	0,02
Przychody za okres 1.01. - 30.09.2016	-	263
Udział procentowy w przychodach jednostki dominującej (w %)	-	1,03
Aktywa netto na 31.12.2016	2	40
Wynik finansowy za okres 1.01. - 30.09.2016	-	24

21. Sezonowość działalności

Działalność spółek Grupy nie ma charakteru sezonowego, zatem przedstawiane wyniki Grupy nie odnotowują istotnych wahań w trakcie roku.

22. Zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe

Na dzień 30 września 2017 roku ani na 31 grudnia 2016 roku nie wystąpiły zobowiązania warunkowe ani aktywa warunkowe.

23. Gwarancje

W styczniu 2012 r. Spółce udzielona została przez PKO Bank Polski S.A. (dawniej Nordea Bank Polska S.A.) gwarancja do łącznej kwoty 268 tys. Euro, której zabezpieczeniem jest kaucja w aktualnej wysokości 1.398 tys. zł. Na mocy aneksu zawartego w 2015 roku kwota gwarancji została podwyższona do 277 tys. Euro. Gwarancja

wystawiona została na okres do 15 kwietnia 2018 r. i dotyczy zobowiązań związanych z wynajmem powierzchni biurowej.

W marcu 2016 r. mBank S.A. udzielił Spółce gwarancji, której beneficjentem jest Raiffeisen Polbank S.A., będący bankiem rozliczeniowym IPOPEMA Securities S.A. w odniesieniu do transakcji zawieranych na zagranicznych giełdach papierów wartościowych. Gwarancja wystawiona została na kwotę 1,5 mln Euro i zabezpiecza terminową spłatę zobowiązań finansowych Spółki wobec Raiffeisen Polbank powstałych w związku ze świadczonymi przez niego usługami rozliczeniowymi i rozrachunkowymi dla transakcji giełdowych. Gwarancja wystawiona została na okres do 31 marca 2018 roku. Zabezpieczeniem gwarancji jest kaucja w kwocie 1,5 mln Euro.

24. Leasing

Grupa jako leasingobiorca – prawo do użytkowania budynku

Spółki z Grupy wynajmują pomieszczenia biurowe na podstawie umów najmu. Prawo do użytkowania budynku przez okres trwania umowy zaklasyfikowane zostało jako leasing operacyjny. Umowa najmu prawa do budynku została pierwotnie zawarta na okres 5 lat począwszy od 2013 roku z możliwością przedłużenia na kolejne 2 lata. Na mocy aneksu do umowy zawartego w styczniu 2016 roku umowa najmu została przedłużona do stycznia 2023 roku. Wartość minimalnych opłat leasingowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego*	30.09.2017	31.12.2016
	Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	
W okresie 1 roku *	2 142	2 251
W okresie od 1 do 5 lat *	8 851	8 976
Powyżej 5 lat *	556	2 796
Razem zobowiązania z tytułu leasingu operacyjnego	11 549	14 023

* średnia wartości roczna w okresie trwania najmu

Grupa jako leasingobiorca – leasing finansowy

Spółki z Grupy zawarły umowy leasingu pojazdów. Finansujący uprawniony jest do rekalkulacji wynagrodzenia, gdy zmianie ulegnie stopa procentowa WIBOR / EURIBOR 1M oraz w przypadku zmian przepisów (w tym w szczególności przepisów podatkowych). Dla pojazdów określony został limit przebiegu pojazdu, który rozliczany będzie za cały okres trwania umowy. W przypadku gdy przebieg pojazdu jest wyższy od ustalonego przez strony limitu, wówczas spółki z Grupy zapłacą dodatkową opłatę z tytułu przekroczenia limitu przebiegu pojazdu.

Umowy leasingu zostały zaklasyfikowane jako leasing finansowy. Wartość minimalnych opłat leasingowych została przedstawiona w poniższej tabeli.

Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	30.09.2017	31.12.2016
Wartość bilansowa netto	392	577
Wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych	517	727
W okresie 1 roku *	142	242
W okresie od 1 do 5 lat *	375	485
Powyżej 5 lat *	-	-
Wartość warunkowych opłat leasingowych ujętych jako koszt okresu	144	226

Spółki z Grupy nie zawierały umów subleasingu.

25. Transakcje z jednostkami powiązаныmi

IPOPEMA Securities jest jednostką dominującą – skład Grupy oraz udziały kapitałowe zostały zaprezentowane w nocie 2.

W okresie 9 miesięcy 2017 roku oraz w 2016 roku Grupa nie zawierała istotnych transakcji z podmiotami powiązаныmi na warunkach innych niż rynkowe.

Transakcje z jednostkami powiązаныmi – przychody i koszty (w tys. zł)

Nazwa Spółki powiązanej	Przychody z dz. podstawowej	Pozostałe przychody operacyjne	Zakupy – działalność podstawowa	Pozostałe zakupy	Przychody z dz. podstawowej	Pozostałe przychody operacyjne	Zakupy – działalność podstawowa	Pozostałe zakupy
	W okresie od 01.01.-30.09.2017 roku				W okresie od 01.01.-30.09.2016 roku			
IPOPEMA Business Services Srl.	-	-	-	-	-	-	262	-
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	-	-	-	-	-	-	-	-
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	-	30	-	-	-	31	43	-
Pozostałe jednostki powiązane	-	-	-	-	-	-	-	-
Razem	-	30	-	-	-	31	305	-

Transakcje z jednostkami powiązаныmi – należności i zobowiązania

Nazwa Spółki powiązanej	Należności		Zobowiązania	
	30.09.2017 r.	31.12.2016 r.	30.09.2017 r.	31.12.2016 r.
IPOPEMA Business Services Srl.	-	-	-	-
IPOPEMA Financial Advisory Sp. z o.o.	-	-	-	-
Członkowie Zarządu i organów nadzorczych	12	13	-	-
Pozostałe jednostki powiązane	7	-	1	-
Razem	19	13	1	-

26. Pozycje w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych

Działalność operacyjna - świadczenie usług maklerskich i doradczych, zarządzania funduszami i aktywami klientów oraz nabywanie i zbywanie papierów wartościowych w ramach prowadzonej działalności maklerskiej.

Działalność inwestycyjna - nabywanie oraz sprzedaż wartości niematerialnych, rzeczowego majątku trwałego oraz papierów wartościowych o charakterze długoterminowym.

Działalność finansowa - pozyskiwanie lub utrata źródeł finansowania (zmiany w rozmiarach i relacjach kapitału własnego i obcego w jednostce) oraz wszystkie z nimi związane pieniężne koszty i korzyści.

Struktura środków pieniężnych

	Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych	
	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2017	31.12.2016
Środki pieniężne i inne aktywa pieniężne	57 236	42 714	52 222	42 185
1. W kasie	1	2	1	2
2. Na rachunkach bankowych	13 677	26 559	13 677	26 559
3. Inne środki pieniężne	43 493	15 645	38 493	15 645
4. Inne aktywa pieniężne	65	508	-	-
5. Różnice kursowe naliczone	-	-	51	- 21

Różnica pomiędzy prezentacją środków pieniężnych w bilansie i w rachunku przepływów pieniężnych na dzień 30 września 2017 roku oraz na dzień 31 grudnia 2016 roku wynika z „oczyszczenia” środków pieniężnych z różnic kursowych oraz prezentowanych w środkach pieniężnych otrzymanych od operatora telefonii komórkowej kart zakupowych i lokat powyżej 3 miesięcy.

Środki pieniężne na koniec okresu obejmują środki pieniężne i inne aktywa pieniężne własne oraz klientów – podział został zaprezentowany w nocie 12.

Różnice zmian stanów pozycji bilansowych

	Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	30.09.2017	31.12.2016	30.09.2017
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	368 202	271 171	- 96 504
Należności netto	365 848	270 291	
Odpisy na należności	2 354	880	1 474
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 442	1 336	
Rozliczenia międzyokresowe bierne ((bez podatku odroczonego dotyczącego kapitału własnego i rezerwy na niezapłacone odsetki)	6 956	9 595	- 2 745

Różnica pomiędzy bilansową zmianą stanu należności brutto a kwotą wykazaną w rachunku przepływów pieniężnych wynika z faktu „oczyszczenia” należności na dzień 30 września 2017 roku z należności: z tytułu udzielonych pożyczek, należności wynikających z wpłaty kaucji oraz należności dotyczących działalności inwestycyjnej.

	Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej		Prezentacja w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych – zmiana stanu
	30.09.2016	31.12.2015	30.09.2016
Należności (krótko- i długoterminowe) brutto	373 831	180 371	- 193 453
Należności netto	373 127	179 801	
Odpisy na należności	704	570	134
Rozliczenia międzyokresowe czynne	1 157	1 184	
Rozliczenia międzyokresowe bierne (bez podatku odroczonego dotyczącego kapitału własnego i rezerwy na niezapłacone odsetki)	5 783	9 670	- 3 914
Zmiana stanu odpisów i rozliczeń międzyokresowych			- 3 780

Różnica pomiędzy prezentacją środków pieniężnych w bilansie i w rachunku przepływów pieniężnych na dzień 30 września 2016 roku oraz na dzień 31 grudnia 2015 roku wynika z „oczyszczenia” środków pieniężnych z różnic kursowych oraz prezentowanych w środkach pieniężnych otrzymanych od operatora telefonii komórkowej kart zakupowych.

Środki pieniężne na koniec okresu obejmują środki pieniężne i inne aktywa pieniężne własne oraz klientów – podział został zaprezentowany w nocie 12.

Objaśnienie do pozostałych pozycji skonsolidowanego sprawozdania z przepływów pieniężnych

	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2016 - 30.09.2016
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Pozostałe korekty	- 101	25
- pozostałe	- 101	25
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej		
Pozostałe wpływy	10	190
- otrzymane dywidendy	10	52
- otrzymane odsetki	-	138

27. Informacja o postępowaniach toczących się przed sądem lub organem administracji publicznej

W kwietniu 2016 roku Spółka złożyła przeciwko jednemu ze swojego klientów pozew o zapłatę w postępowaniu nakazowym. Wartość przedmiotu sporu wynosi 49,2 tys. zł. Do dnia dzisiejszego postępowanie nie zostało zakończone.

W maju 2017 r. Spółka złożyła kolejne dwa pozwy o zapłatę przeciwko swoim klientom. Wartość przedmiotu sporu wynosi w obu przypadkach 30 tys. zł. W jednej ze spraw sąd wydał nakaz zapłaty, który nie jest jeszcze prawomocny. Do dnia dzisiejszego postępowania nie zostały zakończone.

W lipcu 2016 r. IPOPEMA TFI otrzymała odpis pozwu skierowanego przez Górnśląskie Przedsiębiorstwo Wodociągów S.A. z siedzibą w Katowicach („GPW”) o zapłatę kwoty 20,5 mln zł w związku z rzekomą szkodą majątkową poniesioną przez GPW związaną z inwestycją GPW w certyfikaty inwestycyjne funduszu IPOPEMA 60 FIZAN zarządzanego przez Towarzystwo. Towarzystwo uważa powództwo GPW za bezzasadne i podjęło kroki prawne w celu jego oddalenia składając do sądu odpowiedź na pozew. Aktualnie Towarzystwo oczekuje na pierwszą rozprawę, która została wyznaczona na dzień 13 lutego 2018 r. Z tego względu IPOPEMA TFI nie utworzyła rezerwy na potencjalne koszty związane z ww. roszczeniem.

Poza powyżej opisanymi postępowaniami żadna ze spółek z Grupy IPOPEMA nie była stroną innych postępowań sądowych w okresie pierwszych trzech kwartałów 2017 r.

28. Istotne zdarzenia i czynniki w okresie pierwszych 9 miesięcy 2017 roku

Sytuacja na rynku obrotu akcjami oraz w obszarze bankowości inwestycyjnej

W pierwszych trzech kwartałach 2017 r. jedynie giełda w Pradze zanotowała spadek aktywności inwestorów w porównaniu z analogicznym okresem roku 2016 (o 7,9%), podczas gdy obroty na GPW i BSE były wyższe o odpowiednio 35,3% i 12,0%. W tym samym czasie IPOPEMA umocniła swoją pozycję zarówno na GPW, gdzie udział rynkowy Spółki wzrósł do 5,06% (z poziomu 4,66%), jak i na BSE (2,75% udziału rynkowego okresie styczeń-wrzesień 2017 r. wobec 2,18% rok wcześniej). Powyższe czynniki sprawiły, że przychody Spółki z tytułu obrotu papierami wartościowymi w okresie I-IX 2017 r. były o 10,9% wyższe niż rok wcześniej (17.948 tys. zł wobec 16.185 tys. zł).

Na rynku transakcji kapitałowych pierwsze trzy kwartały 2017 r. były podobnie trudne jak analogiczny okres roku ubiegłego. Niemniej jednak zrealizowane transakcje spowodowały, że segment usług maklerskich zanotował wzrost przychodów z tytułu bankowości inwestycyjnej o 64,2% (14.948 tys. zł w porównaniu z 9.101 tys. zł rok wcześniej).

W okresie I-III kw. 2017 r. segment usług maklerskich zanotował także istotnie wyższy poziom pozostałych przychodów z działalności podstawowej (1.272 tys. zł w porównaniu z poziomem 178 tys. zł rok wcześniej), na co w głównej mierze wpłynął wzrost przychodów w obszarze działalności detalicznej.

Powyższe czynniki sprawiły, że pomimo wyższych kosztów działalności segment usług maklerskich zanotował zysk na działalności podstawowej i zysk netto odpowiednio na poziomie 3.877 tys. zł i 576 tys. zł (wobec odpowiednio 564 tys. zł straty i 1.122 tys. zł straty rok wcześniej).

Działalność IPOPEMA TFI

Wzrost wartości aktywów funduszy aktywnie zarządzanych (do 1,2 mld zł na koniec września 2017 r. w porównaniu z poziomem 1,1 mld zł rok wcześniej) spowodował zwiększenie przychodów z zarządzania tego typu funduszami. Jednocześnie w rezultacie wprowadzonych w 2016 r. zmian przepisów prawa regulujących działalność funduszy zmniejszyły się przychody z zarządzania funduszami zamkniętymi. W efekcie łączne przychody IPOPEMA TFI w okresie I-III kw. 2017 r. były niższe o 4,9% (22.808 tys. zł wobec 23.995 tys. zł rok

wcześniej), co przy praktycznie niezmienionym poziomie kosztów działalności (21.263 tys. zł wobec 21.299 tys. zł) przełożyło się na niższy zysk netto (1.913 tys. zł wobec 2.369 tys. zł w okresie I-IX 2016 r.).

Działalność IPOPEMA Business Consulting

Dzięki realizacji większej liczby projektów doradczych IPOPEMA Business Consulting zanotowała w pierwszych trzech kwartałach 2017 r. wzrost przychodów (11.981 tys. zł wobec 9.630 tys. zł), co pomimo wyższego poziomu kosztów działalności (o 21,5%) zaowocowało wyższym poziomem zysku netto (337 tys. zł wobec 156 tys. zł rok wcześniej).

29. Zdarzenia następujące po zakończeniu okresu sprawozdawczego

Wszystkie zdarzenia dotyczące okresu sprawozdawczego zostały ujęte w księgach i w skróconym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym za okres od 1 stycznia do 30 września 2017 roku.

Po zakończeniu okresu sprawozdawczego nie wystąpiły żadne istotne zdarzenia, które nie zostały a powinny być ujęte w księgach rachunkowych okresu sprawozdawczego.

Warszawa, dnia 16 listopada 2017 roku

Jacek Lewandowski
Prezes Zarządu

Mariusz Piskorski
Wiceprezes Zarządu

Stanisław Waczkowski
Wiceprezes Zarządu

Mirosław Borys
Wiceprezes Zarządu

Danuta Ciosek
Główna księgowa